

## Avgifter för provisorisk dödsbo- förvaltning och gravsättning

Dokumentnamn Avgifter för provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning	Antagen 2019-11-18	Beslutsinstans <b>Kommunfullmäktige</b>
Dokumenttyp Avgift	Diarienummer KF 2019/120	Ersätter Gäller från och med 2020-01-01

## **Sammanfattning**

Kommunen har det yttersta ansvaret för att avlidna personer gravsätts, men har för det rätt till ersättning från dödsboet. Socialnämnden ska i vissa fall ansvara för en provisorisk dödsboförvaltning och får för det begära ersättning från dödsboet.

### **1. Ansvaret för provisorisk dödsboförvaltning**

I 18 kap. 2 § ärvdabalken anges under vilka omständigheter socialnämnden i en kommun ansvarar provisoriskt för förvaltningen av ett dödsbo. Bestämmelsen har följande lydelse:

”Till dess att egendomen har tagits om hand av samtliga dödsbodelägare eller av den som i annat fall har att förvalta boet, skall egendomen, om den ej står under vård av förmyndare, syssloman eller annan, vårdas av delägare som sammanbodde med den avlidne eller annars kan ta hand om egendomen. Den som har tagit hand om egendomen skall genast underrätta övriga delägare om dödsfallet och, om det behövs god man för någon delägare, göra anmälan hos överförmyndaren enligt 11 kap. föräldrabalken. Vad som har sagts om delägare gäller också efterlevande make som inte är delägare.

Finns det inte någon som sålunda tar hand om den dödes egendom, skall medlem av hushållet som den döde tillhörde, hyresvärd eller annan som är närmast till det ta hand om egendomen samt tillkalla delägare eller anmäla dödsfallet till socialnämnden. Då anmälan skett eller förhållandet på annat sätt blir känt, skall socialnämnden, om det behövs, göra vad som enligt första stycket åligger delägare. För kostnaderna med anledning av detta har kommunen rätt till ersättning av boet.”

När det gäller provisorisk dödsboförvaltning har lagstiftaren lagt ansvaret på socialnämnden, dvs. den eller de nämnder som fullmäktige utsett att fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten (2 kap. 4 § socialtjänstlagen). Kommunfullmäktige ska således inte fatta något särskilt beslut om vilken nämnd som ska ha ansvaret för provisorisk dödsboförvaltning.

### **2. Ansvaret för gravsättning**

Bestämmelsen om kommunens yttersta ansvar för att avlidna gravsätts finns i 5 kap. 2 begravningslagen. Lagrummet har följande lydelse.

”Om den avlidne inte efterlämnar någon som ordnar med gravsättningen, skall den ordnas av

den kommun där den avlidne senast var folkbokförd eller, om den avlidne inte har varit folkbokförd i Sverige, av den kommun där dödsfallet inträffade.

För kostnaderna har kommunen rätt till ersättning av dödsboet.”

Kommunens ansvar för själva gravsättningen uppkommer då det inte finns någon som tar ansvar för att den avlidne gravsätts. Detta gäller oavsett om den avlidne omfattas av den begravningsavgift som tas ut i samband med den årliga taxeringen eller inte. När det gäller gravsättning kan kommunen inte betala annat än de faktiska kostnaderna för själva gravsättningen, eftersom det är bara gravsättningen som är ett kommunalt ansvar. De kostnader för gravsättningen som kommunen kan ersätta inskränker sig därför till de kostnader som huvudmannen för begravningsplatsen har för att gräva ut plats i marken, nedsänka stoft och sedan lägga tillbaka jorden.

Ärendets gång i sådana här fall är att kommunen ser till att gravsättning sker och ersätter den som är huvudman för begravningsplatsen för de direkta kostnaderna för gravsättningen.

Kommunen får sedan begära ersättning för sina kostnader av dödsboet.

### **3. Grunderna för beräkning av ersättningsgilla kostnader**

Vid bestämmandet av den ersättning kommunen avser att ta ut, bör självkostnadsprincipen i 2 kap. 6 § kommunallagen beaktas. Bestämmelsen har följande lydelse.

”Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller”.

Det totala avgiftsuttaget för en verksamhet får enligt denna bestämmelse inte vara högre än kommunens kostnader för verksamheten. Det ligger även i formuleringen i de ovan nämnda lagarna att det handlar om ersättning för kostnaderna.

### **4. Underlag för att beräkna självkostnaden**

Kommunens kostnader utgörs till stor del av kostnader för den egna personalens handläggning. Handläggningskostnaden räknas som regel ut genom att nedlagd handläggartid, dvs. den tid som en handläggare lägger på arbetet med den provisoriska dödsboförvaltningen respektive gravsättningen, multipliceras med handläggningskostnaden per timme

(timkostnaden). Därutöver kan också finnas kostnader för direkta ”utlägg”.

Alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till ingår i självkostnadsberäkningen. Utöver externa kostnader görs beräkningarna utifrån interna, direkta och indirekta, kostnader, såsom

- personal- och personalomkostnader, inkluderande pensionskostnader
- lokalkostnader
- material
- tjänster
- försäkringar
- administrationskostnader
- andel av centrala service- och administrationskostnader

För Vansbro kommun innebär det att kommunen begär ersättning utifrån den faktiska tidsåtgången för den provisoriska dödsboförvaltningen och för de faktiska kostnaderna för att gravsätta och den faktiska tidsåtgången för att administrera gravsättningen.

### **5. Timdebitering**

Avgiften beräknas genom att den framräknade handläggningskostnaden multipliceras med antalet nedlagda timmar i ärendet avseende provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning. Avgift tas ut för varje halv timme nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme tas ingen timavgift ut.

### **6. Handläggningskostnaden**

Handläggningskostnaden per timme är 1000 kronor för samtliga typer av ärenden. Kommunstyrelsen ska för varje kalenderår besluta att justera fastställd handläggningskostnad per timme i denna taxa med en procentsats enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

### **7. Övriga avgifter**

Avgift tas ut för externa kostnader bestående av direkta utlägg som kommunen haft för att utföra sitt uppdrag vid provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning.